

Ammaanersiornermi oqalugiaat – Naalakkersuisut Siulittaasuat

Ataqqinartoq Inatsisartut siulittaasuat. Ataqqinartut Inatsisartunut ilaasortat. Ataqqinartut Kalaallit. Aammalu ataqqinartoq Folketingip siulittaasua.

Siullermik Inatsisartunut ilaasortat tamassi tikilluangaaritsi. Qinigaaqqaartut aamma qinersisartunit tatigineqarlutik iseqqittut.

Misiginneqatiginnissulli siulliukkusuppara. Tassami nunatsinnut erniulluortoq Naalakkersuisut Siulittaasorisimasaat aammalu Inatsisartuni siulittaasuusimasooq Hans Enoksen ippassaani akornatsinniikkunnaarpoq. Hans Enoksen 1989-miilli Inatsisartuni aammalu kommunimilu ataannartumik qinikkatut sulivoq. Hansip sulinermini qiimasuunini, allannguajaatsuunini unneqqarissuuninilu ilisarnaatigivaa eqqaamaneqaatigissallugulu.

Hansip nulia Aaliaraq Enoksen, qitornai, ernutai ernutaqqiutaalu eqqarsaatitsinniipput qamanngalu pisumik misiginneqatigaagut.

Hans Enoksenip eqqaaneqarnera ataqqinartuuli.

Pernarlunga maanna Naalakkersuisut Siulittaasuattut Inatsisartut ataatsimiinnerat ammaanersiorlugu oqalugialerpunga. Innuttaasunit Inatsisartuniillu tatigineqarnermik takutitsivigineqarneq taamaattoq uannut immikkut ataqqinaatitut isigaara, akisussaaffillu tassunga tunngasoq eqqumaffigilluarpara, Taamaattumik maani Nunatsinni oqaluttarfiit ataqqinarnersaanni assut maniguullunga qujamasullungalu maanna nikorfavunga.

Ukioq Inatsisartunut qinersinerput inuiaqatigiinnut pisussaaffeqarnitsinnut eqqaasitsissutaavoq. Qineqqusaarneq qinigaanerlu akisussaaffimmik nassataqarpoq. Akisussaaffik taamaattoq tamat oqartusaaanerannut tamatta akuuffigisatsinnut ilaavoq, illersussallugu pisussaaffigaarput suliavullu aqqutigalugit nukittorsagassaraarput. Akisussaaffik taanna Naalakkersuisuni tiguarput.

Naalakkersuisuni ukiuni aggersuni Inatsisartuni ilaasortanik tamanik suleqateqarnissaq pitsaasoq pilersissallugu ersarissumik siunniusimavarput. Inuiaqatigiit innuttaaqatittalu kiffartuunnissaat tamatta politikeritut peqatigiilluta soqutigisaraarput. Imaanngilaq tamatigut isumaqatigiittassasugut, kisianni tamatta tunniussaqaqtariaqarpugut. Assigiinngissutivut nukittussusinngorsinnaapput pitsaasumik kinguneqartoqarnissaa siunniusimallugu tikkuutissatut atorutsigit.

Kaammattuutigissavarput tamatta peqatigiilluta sapiissuseqarluta politikikkut isumaqatigiinngissutivut akimorlugit aaqqiissutissanik Nunatta tamarmi iluaqutissaannik ujartuissasugut. Sapiissuseq piumassuserlu pisariaqarput peqatigiilluta alloraqatigiinnissaq nassaarissagutsigu. Upperaarput akisussaaaffik taamaattoq peqatigiilluta kivissinnaagipput. Puiunngisaannassavarput maani najuuttugut tamatta nammineq immitsinnut pilluta maaniinnginnatta. Inuiaqatigiit sinnerlugit maani najuuppugut. Nunarput sinnerlugu maaniippugut.

Spiralilersuisimaneq pillugu arnanut utoqqatserneq

Oqalugiaatip matuma aallartinnerani kingumut qiviarusuppunga spiralilersuisimanerlu pillugu oqaaseqarusullunga. Aggustip naanerani kiisami arnat spiralilersorneqarsimasut utoqqatserfigineqarput. Kiisami. Spiralilersuinnermut tunngasoq oqaluttuarisaanitsinni avaangunartut ilagaat. Arnat amerlavallaartut pisariaqanngivissumik ikkussuiffigineqarsimapput. Naalakkersuisuni arnat taakku misiginneqatigeqaagut, pisullu tamatuma kingunerisaanik aliasunneq, kamanneq tatigisaqannginnerlu misigisimasaat paasisinnaalluaqarput.

Utoqqatserneq alloriarneruvoq pingaarutalik, taamaattoq tamanna immi kisimi naammanngilaq. Arnat eqqorneqarsimasut, inuiaqatigiillu tamaasa sinnerlugit, pisimasoq tamanna iternga tikillugu qulaajaavigisariaqarparput. Nunatsinni maannangaaq aalajangereerparput arnat taamatut eqqorneqarsimasut taarsiivigineqartariaqartut. Isertuuttariaqanngilarpullu ersarissumik Danmarkimi taamatut aamma aalajangiisoqassasoq ilimagigatsigu.

Akisussaaffik sumiinnersoq inissinneqareerpoq. Ilumoortoq qulaajarneqareerpoq. Tullinguuttoq tassaavoq arnat naalliutit aqusaarsimasatik pillugit aningaasanik taarsiivigineqarnissaat pillugu nukingisaarinissaq.

Takorluukkavut akisussaaffipullu

Ullumikkut Inatsisartut ukiuata nutaap aallartiffiani pisarnitsit nunatta ingerlanneqarnissaa kisiat qulakkiissanngilarput. Siumut takorluuisinnaanissaq ineriartortitsinissarlum merserissanngilarput. Inuiaqatigiit ingerlanerput unittuussanngilaq. Maannamut killiffigisaq naammagiinnartassanngilarput. Amerlanerit nammineq pilersorsinnaanngornissaat pillugu, imminnullu akisussaaffeqartussanngoqqullugit, sapiissuseqarluta siunissamut talivut isaattariaqarpavut pisariaqartitsisortavullu tasissillugit ingerlaqqilluta.

Naalakkersuisuni takorluugarput tassaavoq Kalaallit Nunaat innuttaasut amerlanerpaat nammineq immi pilersornissamut kajumissuseq pigigaat. Suliffeqarneq, suliffeqarfimmik ingerlatsineq, ilinniagaqarneq, namminerluunniit kajumissuseq naapertorlugu taperseeqataarususeqarneq atorlugit tulluusimaarluni tamatta iluaqutissatsinnut pilersueqataaffiusoq. Nunarput tassaassaaq kiffaanngissutsip akisussaaffiullu ingiaqatigiiffiat, tassanilu inuiaqatigiinni sanngiitsortavut puiunngisaannassavagut.

Taamaattoqassappat inuit pingarnerutillugit periarfissiisariaqarpugut. Meeqqat ilinniarnissaat aamma atugarissaarnissaat pillugit. Inuusuttut ilinniagaqarnissaat ineriartornissaallu pillugit. Inersimasut nutaamik inuunermi illinissarsiortut inissaqartillugit. Utoqqaat sulit inuiaqatigiinnut tunniussaqaarsinnaasut periarfissittarlugit. Innarluutillilu ulluinnarni inuunermi akimmiffissaqarpallaartartut pillugit. Kalaallit Nunarput tassaassaaq nuna kikkut tamarmik sukkulluunniit taperseeqataanissaminnut periarfissaqarfiat. Inuiaqatigiinnut nukittoqqutaavoq inuit tamarmik, qanorluunniit periarfissaqaarsimallutillu tunuliaqutaqaralarunik, piginnaatsiminnik atuilluarnissamut periarfissinneqarpata, tamanut peqataasut misigisimallutik. Takorluugaralugulu neriuutigaa tamatta peqatigiilluta nunamik pilersitsisinnaasugut tamatta taperseeqataanissatsinnut inissaqartitsisumik. Aamma kikkut tamarmik tapersiissutit pillugit akuerineqartut misigimasut. Taamatut pinitsigut Kalaallit Nunaat nukittunerusoq atajuarsinnaanerusorlu pilersissinnaavarput.

Aammattaaq inuussutissarsiornikkut ingerlatsisut pitsaasunik aalaakkaasunillu sinaakkuteqartinneqarnissaat qulakkiissavarput. Taakkuuppummi suliffissanik pilersitsisut, ineriartortitsisut siumukartitsisuusullu. Tassani pineqarput selskabit angisuut aamma inuit ataasiakkaat namminnersortutut sulisuusut. Taakkuupputtaaq aallarnisaasartut isumassarsianik nutaanik peqartartut, taamatullu suliffeqarfiit pioreersut ullut tamaasa inuiaqatigiit ikorfartorniartugit suliuartut.

Inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinissaq eqqarsaatigissagaanni, takornariaqartitsineq annertuumik ilimanaateqarpoq. Nunarsuarmi nunat alianaannersaat ilaanni najugaqartuuvugut, amerlanerujartuinnartullu tamanna eqqumaffigilersimavaat. Takornariat illoqarfitsinnut, nunaqarfitsinnut kangerlunnnullu tikeraaraangata, aningaasarsiornissamut, taamatullu kulturitsinnik, naleqartitsinnik inooriaasitsinnillu nittarsaanissamut periarfissaqalertarpugut. Taamaattumik takornariaqarnerup iluani piujuartitsisumik ineriartortitsinissaq qulakkeertariaqarparput, pinngortitap, innuttaasut najugarisamilu suliffeqarfiutillillu tamarmik iluaqutigalugulu nuannaarutigisinnaasaannik.

Aalisarnerup suli pitsaasumik sinaakkutissaqartinnissaa akisussaaffigaarput, aamma aalisartut tusaaneqartarnissaat. Tunisassiornerup iluani nalitusaanerup aallartinneranit naggatissaa tikillugu isertitaqartarnissap qulakkeerneqarnissaa nukittorsassavarput. Sinerissamut qanittumi aalisarneq inissaqartissavarput, taamatullu inuussutissarsiornikkut ineriartortitsineq. Taakkumi imminnut atalluinnarput.

Taamaattoq inuussutissarsiornikkut inuuneq nukittoq kisimi napasinnaanngilaq. Peqqinnissaqarfik ingerlasinnaasoq pisariaqartipparput. Ulluni artornartuni toqqissisimalluta tatiginnilluta ikiorserneqarsinnaanngikkutta, inuiaat nukittuut pilersissinnaanngilagut. Pinngitsoorani pitsanngorsaasoqartariaqarpoq. Ullumikkut amerlavallaat sivisuumik utaqqisitaasarput paasissutissanillu pilersorneqarpiassanatik. Tamanna paatsuunganermik pilersitsisarpoq ilaatigullu toqqissisimannginnermik aamma pilersitsisarpoq. Peqqinnissaqarfiup iluani pikkorissorsuarnik tunniusimasunillu amerlasuunik sulisoqarpugut. Taakku sulilluarneri pillugit qutsavigaagut. Taamaattoq sinaakkutissanik pitsaasunik peqartinneqartariaqarput. Innuttaasut aaqqissuussamik ataqatigiissaakkamik inorsarnanngitsumik, pisinnaassuseqarluartumik inuppalaartumillu peqartariaqarput. Tatigineqarnerup pilerseqqinneqarnissaa aamma pitsaassutsip qaffassarneqarnissaa tamatta akisussaaffigaarput. Ullormiit ullormut tamanna pilerunnaangilaq, kisianni suliassaq taanna peqatigiilluta pisussaaffittut tigullugu pimoorullugulu suliarisariaqarpoq.

Politikikkut anguniakkat sapiitsuunissamik, suleqatigiinnissamik naleraqarnissamillu pisariaqartitsipput
Naalakkersuisooqatigiit nutaat partiinik assigiinngitsunik taamaallaat katiterneqarneq ajorput. Siuariaqqinnissamut nutaamut aamma pisussaaffiliinerusarpoq. Naalakkersuisooqatigiittut isumaqatigiissuterput aqqutigalugu partiit Naalakkersuisunut tunuliaqutaasut ersarissumik naleraqarnissaa aalajangiussimavaat. Neriorsuuteqarniaannarluni neriorsuusiaanngillat. Anguniagaqarnissaa uani

pineqarpoq nikallujuillunilu piviusunngortinnissaannut ilungersuuteqarneq.

Ingerlatsinissaq piinnarlugu ukiuni makkunani ingerlatsinissaq naammakkunnaarsimavoq. Aaqqissuusseqqittariaqarpugut. Pingaarnersiuisariaqarpugut. Aamma ammasuuffigisariaqarparput ilaatigut imaannaanngitsunik aalajangiisariaqartarnissarput. Inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut ingerlanerput tatineqarsimavoq. Inuiaqatigiit aaqqissugaaneranni ineriartornerup nassatarisimavaa amerlanerujartuinnartut ikiliartuinnartunit pilersorneqartariaqalersimanerannik. Tassa utoqqalisut amerliartuinnarput sulisinnaasullu ikiliartorlutik. Tamanna isiginngitsuusaaginnarsinnaanngilarput.

Taamaattumik sapiissuseqartariaqarpugut. Oqaatsitigunnaanngitsoq, iliuutsitigut. Aaqqissuusseqqinneq atugarissaarnermut ulorianartorsiortitsinngilaq. Aaqqissuusseqqinnerumuna qulakkeertussaagaa atugarissaarnissarput. Siulitsinnit inuiaqatigiinnik pilersitsinissamut pisussaaffik kingornussimasarput akisussaassuseqarluta ingerlattariaqarparput. Pisussaaffiup tamatuma imaraa sukkulluunniit inuiaqatigiit pitsaasumik atugaqarnissaat qulakkeereerlugu kingulissatsinnut ingerlateqqissagipput.

Naalakkersuisooqatigiit iliuuseqarfissat pingaarutillit arlallit tikkuartorsimavaat.

Siullertut, sulisinnaasut tamarmik sulisalernissaat qulakkiissavarput. Suliffeqarfinnut attuumassuteqartut amerlanerusut pisariaqartippagut. Amerlavallaat sivisuallaamik suliffeqaratik inuusimapput. Tamanna pitsaasumik inuuneqarnissaraluamut kalluaasarpog inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut sunniteqarnerluttarluni. Suliffeqartitsinissaq pillugu iliuuseqartarnerput aaqqissuusvigeqqissavarput, inunnut ataasiakkaanut suliffeqarfinnullu tulluussarlugu. Suliffeqarneq qaqugukkulluunniit imminut akilertartussaavoq. Ullumikkut amerlavallaat pisortanit ikiutisartussatut inissisimatinneqarnerat qaangerniarlugu aaqqissugaanerit qanoq allanngortinneqarsinnaanersut pillugit oqallinnissamut sapiissuseqartariaqarpugut. Uterpara: sulisinnaasut tamarmik sulisalertariaqarput. Taakku saniatigut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinut sammiveqartut annertusartariaqarpagut, atuarfiit, kommuneqarfiit inuussutissarsiortullu imminnut qaninnerulersittariaqarpagut, inuusuttut inersimasullu amerlanerusut piviusorsiornerusumik suliffeqarfinnut isersinnaaqqullugit.

Aappaattut, meerartatsinnut inuusuttortatsinnullu annertunerusumik periarfissiissaagut. Aningaasaliissutit pingaarnarpaat tassaapput kinguaariinnut tuliuttussanut iluaqutaasussat. Ajoraluaqisumik sulii meeqqat inuusuttullu amerlavallaat atugarliorput, toqqissisimanatik sumiginnagaallutillu. Pissutsit taamaattut angerlarsimaffiup avataanut inissiinermik kinguneqartarput, tamanna ilaqutariit iluannut aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ajoqusiisarpog. Naalakkersuisooqatigiit siunertaraat meeqqeriviit nukittorsarneqassasut, meeqqat toqqissisimaneq qanilaarnerlu misigisarniassamassuk. Atuarfiit nukittorsarniarpagut, meeqqat tamarmik tunngaviusumik piginnaatsit torersumik inuiaqatigiit iluanni innuttaaqataasutut piorsaaqataajuarnissaminnut sakkussaat pisariaqartinneqartut piginnaasaqarfigilerniassammatigit. Inuusuttut amerlanerusut ilinniakkaminnik naammassisaqartarnissaat sulissutiginiarparput – aamma nalinginnarmik klassip iluaniinnissaminnut ajornartorsiuteqartartut mininnagit. Ilinniartitaanermi poqersunut kisimi atuutissanngilaq. Kikkut tamaasa periarfissittariaqarpagut – aamma assatik atorlugit ilikkassallutik pikkorissusilinnut. Takorluukkat taamaattut nutaamik aaqqissueqqinnissamik pisariaqartitsipput, kisianni aamma pissutsinut piviusunut ataqqinninnermik. Inuusuttorpassuit torersumik ingerlassagunik tapersorsorneqarnissaminnik

malittarineqaqqittarnissaminnullu pisariaqartitsipput. Akisussaaffik tamanna pisussaaffittut tigussavarput.

Pingajuattut, aningaasaqarnikkut akisussaassuseqartumik ammasumillu periuseqarneq siuarsassavarput. Maangaannartitsinissapput akissaqanngilagut.

Pisortanit aningaasaliissutaasartut silatusaartumik atortassavagut, innuttaasut akornanni nalitusaanissaq eqqumaffigalugu. Pisortanit aaqqissuussat qimerlooqqillugit nutarsarlugillu, aaqqissuussat qanganitsersimasut torersaavigalugit aqutseriaaserlu kinguneqarluarnerusussaq pisariinnerusorlu qulakkeerlugu. Tassungalu peqatigitillugu pisortat allaffeqarfiini ammasumik pissuseqarnissaq annertusassavarput, innuttaasut qanoq aalajangiisoqartarnera qaammaassaqarfiginerulerniassammassuk. Tatigeqatigiinnissaq tassani pineqarpoq. Aammattaaq inuiattut akuulluta peqatigiinnitsinnut ataqpeqatigiinnissuseq uani pineqarpoq.

Taakku tamarmik iluatsissinnaapput aatsaat suleqatigiikkumalluta aqputissaq siunniukkutsigu. Tamanna Naalakkersuisut iluanni kisimi pineqanngilaq. Aamma Inatsisartut tamarmiusut tassani pineqarput. Naalakkersuisut siulivut siammasissumik isumaqatigiilernermit pilersinniarlutik pingaarutilimmik alloriarsimapput. Periuseq taanna tunaartarineqarsimasoq uagut aamma tunaartaralugu ingerlatitseqqissuugut.

Siunissaq partiimut ataasiinnarmut attuumasuunngilaq. Tamatsinnut attuumasuuvoq. Naalakkersuisuni isumaqarpugut pitsaasumik politikikkut assigiinngissutsit akimorlugit suleqatigiinneq aqputigalugu nutartereqqiinerit ataavartussat pilersissinnaagut. Aaqqissueqqiinerit paasineqarlutillu akuerineqartut. Aaqqissueqqiinerit innuttaasunut isumaqartinneqartut. Aammattaaq aaqqissueqqiinerit aqputigalugit, soorlu aallaqqaammut eqqaagiga, inuiaqatigiit maanna oqartussaaffigilikkavut kingulissatsinnut pitsaannerusumik atugaqartitsissusanngorlugit qimatsivigissavagut.

Nunarsuatsinni inissisimaffissarput qanoq ittuussanersoq nammineerluta nassuiaasorsorlugulu nassaarissavarput

Kalaallit Nunaat Atlantikup Avannaani nunatut inissisimasuunnaangilaq. Nunarsuatsinnut tamarmut akuuvugut, nunallu tamalaat akornanni suleqatigiinnernerup iluani nukittuumik ataqpineqartumillu inissisimaffeqarnissarput pissusissamisoorpoq. Niperput allanut sanilliullugu immaqa nipituallaanngikkaluartoq, allanit nalisineqarsinnaangilaq. Inuiaat kinguaariinni ujameriattuni pinngortitamut qanilluinnarlutik inuusimasut tassani aallaaviupput, takutereerparpullu inuiaqatigiit moderniusut pilersinneqarsinnaasut siulitta naleqartitaat atugarisimasaallu tikkuussisoralugit. Miisilittakkat taamaattut tusaaneqarsinnaasumik nipissaqartippaatigut peqatigisarumaagassatsinnut nutaamik isumassarsissutaallutillu nukittorsaataasinnaasunik.

Issittoq nunarsuarmi sillimaniarnermut politikki eqqarsaatigalugu annertunerujartuinnartumik pingaaruteqariartuinnarpoq. Sermeq aappat, immakkut aqputissat nutaat ammarartussaapput, isumalluutissat nutaat periarfissanngussapput nunallu pissaanilissuit soqutiginninnerat

annertusiartuinnarpoq. Ineriartornerup taamaattup qeqqaniilerittorpugut, tamannalu pisussaaffiliivoq. Kissaatigaarput Issittoq nunarsuup sinneranut maligassiuissuussaq, tassani takutillugu suleqatigiinneq pinngortitamullu ataqqinninneq aporaannermit akkerliinnermillu pingaarnerusoq. Taamaattumik Issittumi suleqatigiinnerup iluani eqeersimaartumik qassarissumik nipeqarluta tusarliussisassaagut, tassungalu peqatigitillugu qulakkeertussaavarput ineriartorneq uagut piumasagut tunaartaralugit, innuttattalu iluaqutigisassaas pillugit pissasoq.

Tassunga atatillugu USA-mut attuumassuteqarnerput initoorujussuuvuq. USA suleqatigissallugu pingaartuuvuq, sillimaniarnermut politiki aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit iligisatta qaninnerpaat ilagaat. Uggornaraluartumilli qassarissumik nipeqarluta USA-mut oqarnissarput uteqqittariaqarsimavarput: Kalaallit Nunaata nammineq siunissaa uagut Kalaallit Nunaanni najugaqartuusugut nammineerluta aalajangiiffisassaraarput.

Nunaqqativut amerlasuut toqqissisimajunnaarsimapput, allaat ersiulersimallutik oqaatigineqartut sakkortuut ilaatigut USA-p præsidentianit oqaatigineqarsimasut pissutigalugit. Tassunga atatillugu silatusaartumik toqqissisimasumillu pissuseqarnissarput kaammattuutigissavara. Unnukkut innaraangama eqqissillunga sinittarpunga. Naalakkersuisunissaaq amerikap præsidentiata qanimullu suleqataasa oqaatigisartagaat ernummatiginngilagut. Oqaatsit taamaattut pissutsit piviusut allanngortikkunnaangilaat. Piviusoq tassaavoq uagut Kalaallit Nunaanniittuusugut innuttaavugut nammineq aqqutissatsinnik illiniliortussat.

USA-mik suleqateqarnerq tassaassaaq ataqpeqatigiilluni soqutigisaqatigiinnerlu aallaavigalugit suleqatigiinneq. Suleqatigiinneq takorusupparput aningaasaliisarneq, niueqatigiinneq ilinniartitaanissamullu periarfissat eqqarsaatigalugit maani najugaqartunut iluaqutaasussaq, taamatullu najugarisatsinni eqqaamiuinilu sillimaniarnissaq patajaassuserlu pillugit suleqataanissaq. Ikinngutigigiinneq iligiinnerlu pitsaanerppaq pilersinneqassappat illuatungeriit imminnut naligiissutut qiviarlutik oqaloqatigiittariaqarput.

Tamanna aamma Danmarkimut atanitsinnut atuuppoq. Naalakkersuisunut, aammami Nunatsinniittunut tamanut, ersarilluinnarpoq Kalaallit Nunaat naalagaaffeqatigiinnerup iluani qanoq pingaaruteqartiginersoq. Isumalluutiniq, kulturitsinnik Nunarsuarmilu sakkutooqarnikkut pingaarutilimmik inissisimaffippat pillugu pilersuisuuvugut. Taakku tamarmik Naalagaaffeqatigiinitsinnut annertuumik nukittorsaapput, uagoqarsimanngikkaluarunimmi nalitsinni inissisimaffiat annikitsuinnaasimassagualarpoq. Kisianni soorluuna Københavnimi tamanna sulis arajutseqqagaat. Kalaallit Nunarput sivisuallaamik pisussaannartut isigineqarsimavoq. Tamanna allanngortariaqarpoq. Suleqatigiinneq taamaallaat ineriartorsinnaavoq ataqpeqatigiinnikkut aammalu Kalaallit Nunaat naligiissumik suleqatissatut ersarissumik nassuerutigineqarpat. Danmark isumaqatigiuaannanngilarput, taamaattoq soqutigisavut assigiissuusut ersarippoq. Kalaallit Nunaanni akuerineqarutta tamakkiisumillu akuutinneqarutta, taava peqatigiilluta toqqissisimanermik, ineriartornermik pitsaanerusumillu periarfissiinermik pilersitsissaagut. Taamaattumik ineriartorneq uagut ersarinnerusumik tusaaneqarnerunissatsinnut aqqutissaasoq qulakkiissavarput, nammineeriartuinnarnissatsinnut aamma aqqutissiuisussaq.

Tassungalu atatillugu Naalakkersuisunit pingaartipparput ineriartorneq kinguussaaffiunngitsaq katataaffiunngitsorlu ingerlanneqassasoq, tamatta malinnaatilluta, innuttaasullu atugarissaarnissaat inuuniutillu nalingat atatiinnarlugillu taamaattuujuaannarnissaat qulakkeersinnaaqqullugu. Tamanna tunuliaqutaralugu pingaartuusimavoq Danmarkip Nunatsinni ineriartornissaq pilersinniarlugu

tunngaviusumik isumaqatigiissuteqarfiginissaa. Isumaqatigiissut taanna marlunngormat atsiogatigiissutigineqarpoq. Qaninnerusoq isigalugu makkuninnga imaqarpoq:

- Danmarkip Ittoqqortoormiini mittarfissaq tamakkiisumik akilissavaa, Nunatsinni angalaneq eqqarsaatigalugu qanillinerulissaagut.
- Danmarkip Qaqortumi umiarsuarnut talittarfik nutaaq tamakkiisumik akilissavaa, inuussutissarsiutigut ineriartorneq aallartinniassammat. Talittarfittaassaq takornariaqarnikkut aatsitassarsiornikkullu annertunerusumik periarfissiissaaq.
- Danmarkip kalaallit danskit peqqinnissaqarfiini katsorsarneqartarnerat namminneq akilertalissavaat.

Suliniutit taamaattut inuiaqatigiit ilutsinni inuunermut malunnartumik oqilisassaapput, suliasanik ineriartornermillu pilersitsissapput, annertuumillu sipaaruteqartalissaagut.

Alisinnerusoq isigalugu isumaqatigiissutip siumukartuarnissamut ineriartortuarnissamullu aqutissarput patajaallisassavaat. Taamaattumik Naalakkersuisut tungitsinnit Qallunaat Nunaanni Naalakkersuisunik suleqateqarnissaq qilanaaraarput, isumaqatigiissutillu imarisassai suliniutinik tigussaasunik tamat iluaqutissaannik imaqaassaq qulakkeerumaarparput.

Nunarput nunarsuarmioqatitsinnut akuussaaq. Nunatut akisussaaffimmik tiguisinnaasutut, suleqataarusuttutut, namminnerlu innuttatta siunissartik aalajangiiffigisarnissaa pillugu kimigiisertuurtutut ilisimaneqassaagut.

Inuiaqatigiit toqqissisimasut pitsaasumillu atugaqartut

Inuiaqatigiit toqqissisimasut pitsaasumillu atugaqartut pilersinneqassappata, akisussaaffik pisariaqarpoq. Imaanngitsoq uagut politikeritut sinaakkutissat pilersitavut kisiisa pillugit akisussaaffeqarnerput, uani aamma pineqarpoq akisussaaffik nammineq inuttut inuunitsinnut atukkatsinnullu tunngasoq. Inuttut nammineq akisussaaffeqarneq inuiaqatigiittullu akisussaaffeqarneq imminnut tasiortuupput. Immitsinnut paaqqutarigutta namminerlu inuttut immiut paarigutta, taava peqatigiittut nukittunerujussuarmik inissisimaffeqassaagut.

Taamaattoq aamma puiussanngilarput kiffaanngissuseq tassaammat inuiaqatigiit ilutsinni sukaq tunngaviusoq. Kiffaanngissuseq tassaavoq inuunermi aqutissaq sorleq toqqassanerlugu kiffaanngissuseq. Nammineq pilersitsinissamut kiffaanngissuseq, takorluukkat piviusunngortinnissaannut kiffaanngissuseq. Kisianni eqqumaffigisassarput tassaavoq kiffaanngissuseq tamatigut akisussaaffimmik nassataqartarmat. Arlaat anguniarsinnaanngilarput aappaa aamma nammassinnaanngikkutsigu.

Ulluni makkunani ilaqutariippasuit inuillu kisimiittut ulluinnarni inuunerminni atugaat imaannaanngittunngorsimapput. Suut tamangajammik akii qaffassimapput. Akit qaffakkiartorneri uagut nammineq aqussinnaanngisatsinnik avataaniit pissuteqarpoq. Inoqutigiit inuuniarnerminni aningaasartuutaat annertusisimapput. Amerlasuunut tamanna ulluinnarni pisiarisartakkanut allaat sipaarniartariaqarnermik kinguneqarsimavoq. Angajoqqaat ilaasa aalajangertariaqarpaat akiligassat akilissanerlugit imalt. meeqqat sunngiffimmi sammisartakkatut nuannarilluinnagaat pilliutigissanerlugit. Innuttaasut utoqqaanerusut toqqissisimannginneq misigisalerpaat Pilersuisumukaraangamik akit

qaffakkiartuinnartut takullugit, utoqqalinersiutiminnut inorsartitsisalertmata. Paasinarluinnartumik amerlasuut ernummateqarput. Tamannalu Naalakkersuisunit arajutsisimanngilarput.

Politikeritut pisussaaffigaarput tatineqarnerit iliuuseqarfigisinnaasagut oqilisaavigissallugit. Ajornartorsiutit tamaasa peersinnaanngilagut, taamaattoq qulakkeersinnaavarput suliniutit aallartitavut amerlanerpaanut iluaqutaassasut, ikinnerpaanillu akornusiissasut. Aammattaaq aningaasaqarneq akisussaaffeqartoq attatiinnassavarput, kinguariit tulissaannut nammatassannguutiginaveersaagassarpud. Pissutsit imaannaanngitsuutillugit silatusaartumik ingerlaaseqarniartariaqarpugut.

Siunniusimasarpulli ersarippoq. Nuna innuttaasunut toqqissisimaffiusoq qinngaqqunnaangitsumillu inuuffiususaaq pilersissallugu kissaatigaarput. Tassanilu kiffaanngissuseq akisussaaffeqarnerlu imminnut tasiortuussappud. Ulluinnarnilu inuuneq imaannaanngitsunngorsimappat, inuiaqatigiinnit ikorfartorneqarnissamut tatiginninnermik peqarfiusoq.

Nersualaarinnittarneq, akuerineqarneq imminullu ataqqeqatigiinneq

Nunatsinni pisartunut ajunngitsunut tappinnerusariaqarugut. Unammillernartut siunitsinniittuartussaappud, taakkulu qarsupiinnarnagit ammasumik oqaloqatigiissutigisassavagut. Taamaattoq aamma puiussanngilarput ajunngitsumik ingerlasorpasuaqarmat. Assuarisariaqakkanut tappippallaarpugut. Siuariartornerit pilersittakkagut qulaatiinnarlugit naammagittaalliornissaaq ajornanngippallaarpoq. Ajunngitsusaaq pillugu tappinnerusuugutta, unammillernartunut siunitsinniittunut naaperiaanissamut nukissaqarnerussuugut.

Ukiuni makkunani atukkatsinni peqatigiilluta oqalleqatigiittarnitsinni internetikkut attaveqatigiittarfiit initoorujussuupput. Taakku aqqutigalugit isummagut eqqarsaativullu nittarsarsinnaasarpagut, taakkuli ilaannikkut sorraatsumik naaperiagassarpasinngitsumik nipeqartarput. Inoqat kiinarsinagu skærmip tunuanut toqqorluni oqaatsit sakkortuut atornissaaq ajornanngippallaalersimavoq.

Paarlattuanik isumaqatigiissutiginiartigu ileqqorissumik immitsinnut oqaluuttarnissaaq. Aap, isumaqatigiinngissinnaavugut, kisianni imminut ataqqeqatigiinnissamut aamma pisussaaffeqarpugut. Oqaatsit kimeqarput. Ajuallatsitsisinnaappud, paarlattuanik aamma mamisaasinnaappud. Avissaartuutitsisinnaappud, aamma kateriffinngorsinnaappud. Eqqaamassavarput internetikkut inuit attaveqatigiittarfii inuit inooqatigiinnerannut tunngammata. Immitsinnut ikorfartorniarluta tamakku atortigit. Nuannersuutitsinnik taartigeeqatigiittarfittut. Ataqtigiinnitta nukissortaatissaatut.

Tassunga tunngatillugu eqqaasitsissutigissallugu piukkunnarpoq akornatsinni tupinnaannartumik inuppassuummata akisussaaffimmik tiguisartut. Inuit suleruluttartut ilaquuttatik paariniamikkut. Aallartisaasartortaarpugut, kajumissutsiminnik suliaqartortaarpugut, angajoqqaat, ilinniartitsisut, perorsaasut, aalisartut, peqqissaasut, inuusuttut utoqqaallu, maligassiuisuulluurtut. Taakku takutippaat inuuneq pitsaasoq pilersinneqarsinnaasoq nukittuumik ataatsimoorfiusoq. Taakku annertuumik qutsaviginissaaq pissusissamisoorpoq, aammalu paasisariaqarpaat arajutsisimanngikkigut suliaallu pingaartikkigut.

Inuiaqatigiit sanngisuut politikerinit oqartussanillu kisimik pilersinneqarneq ajorput. Tamatta peqatigiilluta akornatsinni pilersittarpagut. Inoqatitsinnut nersualaarinnikkaangatta, ataqqinninnermik takutitsigaangatta, tamattalu minitaqarata akisussaaftimmik tigusaangatta, Nunarput peqatigiilluta ikorfartortarparput. Inuiaqatigiittut inuunerput Naalakkersuisunit Inatsisartunillu kisimi pilersinneqarneq ajorpoq. Annerusumik ulluinnarni inuunitsigut, iliuutsitsigut inuttullu pissusilersornitsigut pilersinneqartarpoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu maanngaanniit kaammattuutissaq ajornaatsunnguuvog: Akornassinni torersumik oqaluuttarlusi, ataqqinnittumik pissuseqarit, iluatsittumillu ingerlasunut tappissuugitsi. Tamattami qularnanngivissortumik upperisariaqarparput inuiaqatigiittut ilorraap tungaanut saassasugut peqatigiikkutta.

Tungitsinniit ukiuni sisamani aggersuni suna ilimagisinnaavisiuk?

Ukiut sisamat aggersut qiviassagutsigut, piviusorsiorpalaartuusariaqarpugut angusaqarluarusussusermillu peqartariaqarpugut. Unammillernartut siumugassagut ataatsikkut tamaasa aqqissinnaanngilagut, taamaattoq neriorsuutigisinnaavarput patajaatsumik ersarissumik siunnerfeqassalluta, oqaatigissat poortornagit oqaatigisarlugit, aalajangiisarumaarpugullu Nunatsinnik siumut nikeriartitsisussamik.

Siullerpaatut ilimagisinnaasarsi tassaavoq aningaasaqarnerput paarilluassagipput.

Aappaattut ilimagisinnaavarsi suliffeqarnissaq pisartagaqarnerminngaanniit kajumernarnerusunngortissagipput. Amerlanerit tamat iluaqutissaat pillugu taperseeqataasariaqarput.

Pingajuattut ilimagisinnaavarsi soraarnerussutisiat iliuuseqarfigissagagigut. Utoqqartavut toqqissisimasumik ataqqinnittumillu pissusilersorfigineqartariaqarput, soraarnerussutisiallu eqqarsaatigalugit imminut illersorneqarsinnaasumik paatsuunganangitsumillu aqqissuussisariaqarpugut. Aqqissueqqinnissaq taanna kinguartitiinnarsinnaanngilarput, akisussaassuseqartumik iliuuseqarfigisariaqarparput.

Sisamaattut ilimagisariaqarparsi pisortat aqqissugaanerata iluani torersaassasugut. Amerlasuut ikiorserneqarumallutik ullumikkut saaffiginnikkaangamik sullinneqartarnerat pilaaqalunilu inorsarnartartoqaqaaq. Pisariillisaassaallutalu naammassiuminartunngorsaassuugut, innuttaasut misigisimaleqqullugit inuiaqatigiinni kiffartuussiviit namminneq pillutik pilersitaasut paarlattuaniunngitsoq..

Tallimaattut ilimagisinnaavarsi Kalaallit Nunatta avammut nipaa annertusassagipput. Nunaavugut innuttaassuseq eqqarsaatigalugu ikittunnguanik innuttaqartoq, kisianni imikkuullarissumik nipeqarpugut nunarsuarmullu pitsaanerusumik atugaqarfiusussamut tapeeqataanissamut akisussaaffeqarpugut.

Arfernattut ilimagisinnaavarsi inuussutissarsiortut ajunnginnerusumik atugaqarnissaat pilersitsivigissagipput. Aalisarneq suli nukittuumik inissisimaffeqassaaq ineriartorluarnissaalu pillugu pitsaasunik sinaakkutissaqartinneqassaaq. Takornariaqarneq annertusaavigineqassaaq, najugarisamullu nalitusaanermik pilersitsiviussaaq. Aatsitassat suliffeqarfissallu nutaat pillugit aningaasaliiumasunut kajumissaaralutalu orniginartuussaagut.

Tupinnartuliussalluta neriorsuutigisinnaanngilarput, aamma ornitarput oqitsuussasoq. Kisianni neriorsuutigisinnaavarput akisussaaffimmik tigusissalluta, siunniusimasavullu aalajangiusimalluta sulissutigissagigut. Neriorsuutigisinnaavarput nikallujuilluta ullumikkumut sanilliullugu nuna nukittunerusoq, naapertuilluartuunerusoq toqqissisimaffiunerusorlu pilersissagipput.

Suleqatigiinnissaq qilanaaraarput

Akisussaaffik annertoorsuaq siunitsinniiippoq. Aalajangigassat imaannaanngitsut aalajangiiffiginissaannut sapiitsuusariaqarpugut, puiussanngilarpullu angusareriikkavut aamma nuannaarutigisassallugit. Takorluuisarnissamut sapersartassanngilagut, kisianni piviusoq sapanginnaveersaarlugu. Unammillernartut saatsinniittut ammasumik oqaloqatigiissutigisassavagut, kisianni aamma periarfissanut siunitsinniittunut alakkarterisarnissaq tunuarsimaarfigisassanngilarput.

Naalakkersuisuni upperaarput tamatta iluatsissinnaalluta, avissaartuunneq pinnagu suleqatigiissinnaagutta, immitsinnut qaffassarluta oqaloqatigiittarutta nakkarsaannata, tamattalu minitaqarata immitsinnut inoqatitsinnullu akisussaaffimmik tigusilluta.

Neriusaap isuani qummuattat kuultimik ulikkaartut neriorsuutigisinnaanngilagut. Kisianni neriorsorsinnaavatsigit tunuarterunnaanginnatta, naleqqiussarput sapanginnavianngilarput, Kalaallillu Nunarput qanimut nukittunerulersimasumik peqatigiiffiusoq, naapertuilluartuunerusoq tamanillu toqqissisimaffiusussaq pilersinniarlugu sorsuutigiumaaratsigu.

Ilissi peqatigalusi inuiaqatigiinnik pilersitsissaagut kiffaanngissutsip sikkeralerfissaanik, toqqissisimaneq tamanut malunnarteq pilersillugu kingulissattalu siunissaat qaammarissuujumlaharteq.

Qujanaq oqaaseqarnissamut periarfissinneqarama.